

Onko luottoa?

Daniel Nylund

Katso tuoreempia kirjoituksiani: [Teoblogi](#)

Luottavaisuus jää luottavan elämänlahjaksi silloinkin kun joku ei osoittaudukaan luottamuksen arvoiseksi. Petetty tulee kaksinkertaisti huijatuksi vasta sitten kun hän vetää sen johtopäätöksen ettei kannata luottaa kehenkään.

Jos jollekin antaa rakkautensa ja luottamuksensa, hänelle antaa kalleimpansa. Mitään suurempaa annettavaa kenelläkään ei voi olla. Juuri siksi sen torjuminen tai pettäminen tuntuu syvimmän minuuden hylkäämiseltä ja kavaltamiselta. Hyvän kohtelun ja kohteliaan käytöksen torjuminen ei riipaise läheskään niin syvältä kuin luottavaisen ja rakkaudellisen kohtaamisvalmiutemme torjuminen. Se on selän käänntö sille mikä minussa on kaikkein kauneinta ja aidointa. Mikään ei voisi olla perusteellisempaa minuuden hylkäämistä.

Näistä riskeistä johtuen en usko, että rakkauden käänntöpuoli on viha niin kuin usein väitetään. Rakkauden käänntöpuoli on pelko. Uskallanko pitää kiinni siitä mikä minussa on arvokkainta silloinkin kun sille ei löydy vastaanottoa?

Mikä tahansa kokemus tai oivallus, joka viettelee meidät tinkimään rakkaudesta ja luottamuksesta on huijannut meiltä elämän rikkaimman sisällön. Väärinkäytettykin rakkaus on parempi kuin ei mikään rakkaus. Petettykin luottavaisuus on enemmän kuin luottamuksen puute. En minä usko, että rakkaus voi tässä maailmassa ottaa montakaan askelta tulematta väärin käytetyksi tai torjutuksi. Se on vain realiteetti jonka keskellä rakkauden ja luottavaisuuden täytyy elää. Suurimman palkinnon se antaa sille jonka sydämessä se saa jäädä elämään petetyksi tulemisen kivusta huolimatta. Rakkaus ja luottavaisuus on pysymistä jatkuvan muutoksen virrassa. Niistä vetäytyminen on rannalla ryömimistä ja paikalleen pysähtymistä.

Luottamus terapiasuhteessa

Jotta terapiasuhte voisi olla tervehdyttävä sen täytyy itsessään olla terve. Jotta se olisi terve siinä tulisi olla molemminpuolinen luottamus. Terapeutilla täytyy olla luottavaista uskoa asiakkaansa mahdollisuuksista hyvään. En tarkoita vain periaatteellista optimismia vaan oikeaa uskoa juuri tämän ihmisen edistymiseen juuri tässä suhteessa. Jos sellaista ei ole haluaisin siteerata tälle terapeutille vapaasti sovellettua Paavalia: *“Mutta se, joka epäröi ja silti ottaa asiakkaan terapiaansa, on tuomittu, koska hän ei toimi uskon perusteella. Kaikki, mikä ei perustu uskoon, on syntiä.”* (Room. 14:2,3.) Jos en kertakaikkiaan löydä sydämeistäni minkäänlaista lämpöä sitä kohtaan joka hakee minulta apua ja jos minulla ei ole sinapinsiemenenkään vertaa uskoa siihen, että kohtamisestamme voisi olla jotain hyötyä minun on itse haettava jostain apua sensijaan, että tarjoaisin sitä hänelle. Ei kieroinkaan autokauppias tee kauppasopimusta autosta jos hänellä ei ole uskoa että asiakas saisi sen ajettua edes kaupan pihalta pois. Terapiassa petos ei vain aina paljastu niin nopeasti.

Terapeutin oma usko on erityisen tärkeä silloin kun asiakas ei ole itse valinnut hoitotilannetta vaan on joutunut hoitoon. Perusluottamuksensa täysin menettäneenä on elintärkeää, että häntä hoitava henkilökunta jaksaa uskoa häneen, hänen puolestaan.

Uskolla en tarkoita nyt vanhaa Rogeriaanista höpinää asiakkaan ehdottomasta hyväksynnästä. Tämä hattarapäinen mutta ei yhtään makea ammattihymy oli tilapäinen muoti terapiamaailmassa. Valitettavasti se on joillakin jäänyt päälle. Kaiken hyväksymisen on keinotekoinen tapa tehdä potilaasta objekti jonka kanssa terapeutti on ristiriidattomassa *minä-se* suhteessa. Tämän menetelmän käyttö tekee terapeutin vastaanotosta sympaattisen autokorjaamon, jossa teknikat “rakastavat” kaikkia korjattaviaan.

Jos terapeutti on yhtään rehellinen itselleen hän ei monessa tapauksessa yksinkertaisesti voi hyväksyä asiakkaansa uskomuksia, asenteita tai käytöstä.

Ammatillisen neutraali hyväksyminen on epärealistinen ja rutiköyhä korvike armolliselle rakkaudelle joka ei jää tuijottamaan siihen mitä on vaikea hyväksyä vaan etsii katseellaan jotain johon oikeasti uskoo. Joskus se on sitkeää uskoa siihen hyvään mikä ei vielä näy. Joskus se on rakkauden kurkottautumista pimeään luolaan ilman mitään vastakaikua. Se ei ensisijaisesti etsi traumoja analysoitavaksi vaan terveyttä vahvistettavaksi.

Asiakkaalla tulee olla uskoa. ei vain terapeutin ammattitaitoon ja asiantuntemukseen, vaan ennenkaikkea tämän vilpittömään välittämiseen ja rehellisyyteen. Jos hänellä ei ole sellaista se ei välttämättä johdu hänen vaikeudestaan ylipäänsä uskoa kehenkään. Voi olla, että hän yksinkertaisesti haistaa totuuden kohteliaan naamarin takaa.

Jos epäluottamus on patologista terapeutin ensimmäinen tehtävä on olla välittämisesään niin sitkeä ja vakuuttava kuin vain rehellisyyden nimissä voi olla. Jos minkäänlaisia luottamuksen kipinää ei molemmin puolin synny asiakas voisi yhtä hyvin purkaa huoliaan bussipysäkin roskakorille.

Tulisipahan ainakin halvemmaksi.

Vasta molemminpuolisen luottamuksen puitteissa on mahdollista rakentaa eheyttävä suhde joka palauttaa asiakkaan realiteettitajun ja uskon elämään ylipäänsä. Vasta tällaisessa suhteessa hän saa uudestaan kosketuksen riutuneen minuuteensa keskukseen. Jos terapeutisessa suhteessa ei ole molemminpuolista kosketusta sinään asiakkaalla on vaikea löytää aito kosketus minään. Jos hän sen kuitenkin saa, se tapahtuu terapiasta *huolimatta*, eikä sen ansiosta.

Ei edes ammattiauttaja pysty löytämään neutraalia, persoonatonta ja toiselle antautumatonta tapaa käsitellä ja tohtoroida lähimmäistä riivaava kärsimystä tai pahuutta. Yritämmekö todella auttaa ja pelastaa toisia itse kärsimättä ja kuolematta? Jumalakaan ei siihen pystynyt. On uskomattoman tyhmää ja hävyttömän pinnallista kuvitella että voisimme auttaa ketään kohtaamatta häntä oikeasti itsenämme. On väärin pyytää ketään purkamaan tuskaansa jos emme anna sen satuttaa itseämme. On irvokasta haastaa toista sukeltamaan sielunsa tuonelaan ja kirjoittaa lasku siitä, että itse on pysynyt analyttisena sivustakatsojana.

Jos auttajina olemme liian suuren kärsimyksen edessä kovettaneet sydämemme, sitä on turha kutsua rautaiseksi ammatillisuudeksi. Silloin on aika vetäytyä kunnes meillä on taas voimaa oikeasti osallistua ja rohkeutta totuudessa kohdata.

Luottamus Häneen

Silloinkin kun ihmisen kaikki voimavarat kuluvat vain kestämiseen ja sietämiseen ja ehkä juuri silloin, hän voi olla ensimmäistä kertaa valmis kohtaamaan Hänet, jota ilman ei voi elää eikä kuolla. Jumalaan turvaaminen ei ollut enää epävarmuudesta pakenevaa ja epätoivolta sulkeutuvaa sokeaa epäpyhää pelastusvarmuutta, vaan aseetonta lapsen luottamusta Isään.

En tiedä minkä varassa todella elän, ennenkuin se pettää ja näen mitä jää jäljelle. Tästä syystä Kristuksen merkitys avautuu sydämeni silmille useimmiten vasta syvässä kaaoksessa - kun vanha minuuteni pohja on murtunut ja tunnen hajoavani kappaleiksi tai haihtuvani tyhjyyteen.

Jumalaan turvaamisen syvin todellisuus avautuu vasta silloin kun kaikki se muu, johon olet turvasi pannut, pettää. Vasta silloin kohtaat kaaoksen ja kaaoksen keskellä pelastavan rakkauden. Vasta kuoleman edessä elämä todella kirkastuu.

Oppi Jumalan rakkaudesta on mukava oppi. Siihen voi helposti olla *minä-se* suhteessa. Se on teologisesti turvallisen ja lavean tien kulkemista. Silloin ei sovi sydämellään kuunnella juttuja ystävän itsemurhasta, naapurin yksinäisyydestä, sukulaisen velkavankeudesta tai katsella uutisia viimeisen sodan runtelemista maisemista, joissa rakkauden Jumalaa ei tunnu näkyvän missään. Kaidan tien kulkeminen on sydämen luottamista Jumalan rakkauteen samalla kun suostuu koko olemuksellaan kohtaamaan sen todellisuuden itsessään, toisessa ja koko maailmassa, jossa Jumalan rakkaudesta ei näy jälkeäkään.

Jokainen ristiriita johtaa meidät kasvotusten kuoleman kanssa. Jokaisessa eteenpäin vievässä muutosprosessissa jokin vanha ratkaisu, ajatus, oppi, suhde tai perusturvallisuuden lähde kuolee.

Meidänkin on kuoltava sille voidaksemme syntyä elämään jollekin uudelle. Jokainen uusi ratkaisu sikiää vanhan ratkaisun haudassa, ja jokainen uusi elämä alkaa vanhan kuolemasta. Siksi kriisi ja kaaos on se paikka, jossa kaikkein todellisimmin opimme tuntemaan uutta elämää luovan Pyhän Hengen työn.